

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	
Fakulta	Lékařská fakulta
Obor řízení	habilitační
Uchazeč	MUDr. Bc. Libor Ustohal, Ph.D.
Pracoviště uchazeče	Psychiatrická klinika FN Brno a LF MU
Habilitační práce (název)	<i>Využití transkraniální magnetické stimulace ve výzkumu a terapii depresivní poruchy a schizofrenie</i>
Oponent	Doc. MUDr. Martin Anders, Ph.D.
Pracoviště oponenta	Psychiatrická klinika, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova Všeobecná fakultní nemocnice v Praze Ke Karlovu 11, Praha 2 120 00

Text posudku

Předložená habilitační práce sestává ze 188 stran, autor ji rozdělil do tří tématických částí a obsahuje celkem 14 komentovaných publikací, na kterých se autor podílel.

První část, nazvaná úvod, obsahuje seznámení s repetitivní transkraniální magnetickou stimulací (rTMS). Jde o velmi zdařilou syntézu vhodně selektovaných informací o technologii rTMS obsahující nejen historické, ale především recentní informace s úzkým vztahem k využití v léčbě různých typů duševních poruch.

Druhá část habilitační práce obsahuje čtyři autorem komentované publikace popisující aplikaci rTMS ve výzkumu kortikální inhibice a excitability u závažných duševních onemocnění a zkoumá vliv podávané léčby na uvedené parametry. První prací je souhrnný přehled, druhou je kazuistické hodnocení vlivu léčby na kortikální inhibici, třetí je klinické hodnocení vlivu psychofarmakologické léčby na kortikální inhibici a čtvrtou je kazuistické hodnocení vlivu elektrokonvulzivní terapie na kortikální excitabilitu u nemocného trpícího schizofrenií.

Třetí část je uvedena souhrnným přehledem o využití rTMS v léčbě depresivní poruchy. Následuje klinické hodnocení účinnosti rTMS v ovlivnění depresivní poruchy v souboru 40 pacientů. Třetí prací je opět klinické hodnocení účinnosti rTMS v léčbě schizofrenie, resp. jejích negativních příznaků, u 22 nemocných schizofrenií. Ve čtvrté práci autoři rozšířili soubor a provedli detailnější analýzu účinku rTMS na negativní příznaky schizofrenie za dvojité slepých podmínek. Unikátním počinem je pátá publikace v této části, která popisuje vliv rTMS na množství konzumovaných cigaret nemocnými trpícími schizofrenií. V další práci se autorský kolektiv ve dvojité slepém uspořádání klinického hodnocení zabýval vlivem rTMS na kognitivní funkce u nemocných schizofrenií. Sedmou předloženou prací v této části je kazuistická studie využití rTMS v léčbě obsedantně kompulzivní poruchy komorbidní s depresivní poruchou. Kazuistické zkušenosti s emočními nežádoucími účinky rTMS v léčbě poruchy pozornosti a hyperaktivity popisuje autor ve své osmé publikaci, která je dopisem redakci, podobně jako následující devátá publikace, která dokumentuje exacerbací psychotických fenoménů po iniciální aplikaci rTMS u stabilizovaného nemocného trpícího schizofrenií. V poslední přiložené práci tohoto oddílu habilitační práce autor formou kazuistiky popisuje efekt sekvenční frontotemporálně lokalizované rTMS u nemocného trpícího schizofrenií.

Soubor prací, které předkládá autor jako svou habilitační práci jednoznačně dokumentuje široký rozhled, záběr a neobvyklou pečlivost, se kterou prezentuje vědecké informace v oblasti stimulačních metod při léčbě duševních poruch, které se v České republice věnuje jen několik autorů. Kolega je přesvědčivě schopen syntetizovat moderní informace a vytvářet hypotézy pro další zkoumání v oblasti rTMS, čímž aktivně posouvá hranice současného poznání.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Jaký typ antidepresiv při léčbě depresivních poruch je dle autora vhodný nebo nevhodný pro augmentaci technikou rTMS (případně z jakého důvodu a při použití jakého schématu či lokalizace stimulace)?
2. Existují v oblasti léčby depresivních poruch informace týkající se ovlivnění kognitivního deficitu technikou rTMS? Zaznamenal v této oblasti změny v souboru nemocných, kterým rTMS aplikoval?

Závěr

Habilitační práce odborného asistenta MUDr. Bc. Libora Ustohala, Ph.D. „Využití transkraniální magnetické stimulace ve výzkumu a terapii depresivní poruchy a schizofrenie“ **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru psychiatrie.

V Praze dne 28.6.2017